

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۰ دی ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب:

- ۱ - بیانات آقای رئیس راجع به تصمیم هیئت رئیسه
- ۲ - تصویب صورت مجلس های یکشنبه سوم دیماه و سه شنبه ۲۸ آذرماه
- ۳ - بیانات آقای رئیس راجع به ابراز تأسف از فوت مرحوم نراقی ختم جلسه

مجلس یکساعت قبل از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

۱- بیانات آقای رئیس راجع به تصمیم هیئت رئیسه
 رئیس - قبل از اینکه جلسه افتتاح شود میخواستم بعرض آقایان برسانم که راجع بساعات تشکیل جلسه دیروز با حضور چند نفر از آقایان نمایندگان فراکسیونها تصمیمی در هیئت رئیسه اتخاذ شد که امروز طبع و توزیع میشود و بعد از اینکه بهمه آقایان رسید و ملاحظه فرمودند بموقع اجرا گذارده میشود و برطبق این تصمیم جلسات همیشه در دو و نیم قبل از ظهر تشکیل خواهد شد یعنی زنگ جلسه در ساعت ۹ و نیم زده خواهد شد اعم از اینکه اکثریت باشد یا نباشد و هیئت رئیسه در سر جای خودشان می نشینند و تا یک ربع هم می نشینند و منتظر میشوند (اردلان - صحیح است) آنوقت اگر اکثریت شد چه بهتر و اگر نشد جلسه را ترك میکنند (صحیح است) این را خواستم عرض کنم که آقایان مطلع باشند که این تصمیم

اتخاذ شده به این طریق که هیئت رئیسه تشکیل شده و از فراکسیونها هم دعوت شده بود که سه نفر نماینده بفرستند آقایان هم تشریف آوردند و این تصمیم هیئت رئیسه قبول شده حالا این را بعد از ظهر آقایان مطالعه خواهند فرمود یعنی طبع و توزیع خواهد شد این بود که قبل از جلسه خواستم این را بعرض آقایان برسانم که مطلع باشند حالا چون اکثریت هست جلسه تشکیل میشود.

(صورت مجلس روز یکشنبه سوم دیماه را آقای طوسی

(منشی) قرائت نمودند)***

۲- تصویب صورت مجلس های یکشنبه سوم دیماه و سه شنبه ۲۸ آذر ماه

رئیس - آقای اریه

اریه - در جلسه قبل بنده را جزو دیر آمدگان نوشته اند

در صورتیکه بنده اینجا بوده ام

(مطابق قانون ۲۸ آذرماه ۱۳۰۵)

* عین مذاکرات مشروح هشتاد و پنجمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

رئیس - اصلاح میشود. آقای اردلان

اردلان - عرض کنم در جلسه گذشته وقتیکه عرایض بنده تمام شد و آمدم نشیستم بعد که آقای امینی مخبر کمیسیون تشریف بردند پشت تریبون خواستند صحبت کنند جلسه از اکثریت افتاد و اینطوریکه صورت جلسه را نوشته اند مثل این است که وقتی که بنده صحبت میکردم جلسه از اکثریت افتاده است در صورتیکه عرایض بنده تمام شده بود.

رئیس - اصلاح میشود. آقای فرخ

فرخ - عرض کنم آقای تیمورتاش را جزو غائبین بدون اجازه نوشته اند در صورتیکه تقاضای مرخصی کرده است و بهیئت رئیس هم تقدیم کرده است گویا به کمیسیون عرایض و مرخصی رفته است

رئیس - آقای مجد ضیائی

مجد ضیائی - بنده میخواستم عرض کنم وقتیکه جلسه نبوده است اصلاً دیگر غایب در کار نیست و صورت غائبین نباید خوانده شود.

رئیس - چرا؟ جلسه بوده است آقای محمد طباطبائی

محمد طباطبائی - عرض کنم گفته شد جلسه نبود این صورت جلسه مال جلسه گذشته است پس جلسه بوده ولی بصورت جلسه رأی گرفته نشده حالا باید رأی گرفت بهر دو صورت مجلس خواستم این را تذکر بدهم (صحیح است) مجد ضیائی - بنده عرض کردم جلسه رسمی نبوده جلسه را وقتی میشود گفت که رسمی باشد در صورتیکه رسمی نبوده است.

اردلان - جلسه رسمی بوده است آقا. (صحیح است)

امینی - (خطاب با آقای مجد ضیائی) آقا جلسه رسمی

بوده است چطور رسمی نبوده؟

رئیس - آقای فرود

فرود - عرض کنم اسم بنده را جزو غائبین بی اجازه نوشته بودند در صورتیکه بنده روز شنبه آمدم به مجلس ولی جلسه تشکیل نشد به بنده خبر دادند که جلسه آتیه موکول شده است بر روز شنبه آینده بنده هم رفتم بنده خبر نداشتم که روز یکشنبه مجلس خواهد بود صورت را ملاحظه بفرمائید مطابق صورتیکه اسم مینویسند روز شنبه بنده اینجا بودم کسی هم به بنده خبر نداد که روز یکشنبه جلسه خواهد شد

امینی - بعداً تلفن شد و بهمه آقایان اطلاع داده شد.

رئیس - اصلاح میشود عرض کنم راجع بروز جلسه قرار جلسه روز یکشنبه بوده و اعلام هم شده اگر کسی مطلع نشده و نیامده است غیبت آنروز حساب نمیشود ولی این غایب نوشته شدن يك نوع جریمه ایست برای اینکه آقایان بیایند و این که گفته میشود چون جلسه تشکیل نشده غیبت نباید نوشته شود این صحیح نیست چرا؟ جلسه تشکیل نشد برای اینکه آقایان نیامده بودند ولی دلیل آقای فرود که اطلاع پیدا نکرده اند صحیح است بنابراین غیبت آقای فرود اصلاح میشود آقای دکتر معظمی فرمایشی دارید؟

دکتر معظمی - بنده در تأیید فرمایشات آقای رئیس میخواستم عرض کنم مقصود از اینکه جلسه تشکیل بشود اعلام آقای رئیس شرط است و اگر یکمده ای بخواهند يك ابستر و کسیون بکنند باید در داخل مجلس باشند نه در خارج مجلس و همان ساعتی که از طرف رئیس اعلام جلسه میشود از همان ساعت رسمیت دارد.

رئیس - مخالف دیگری نیست؟ (اظهار شد خیر) صورت

جلسه تصویب شد صورت جلسه پیش هم چون عده برای

غائبین اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین با اجازه: آقایان اسعد - جلیلی - فولادوند - نراقی - منصوری - استادی .

مقدم - سنندجی - صمصام - تولیت - تیمورتاش - فرود - بوشهری - سلطانی - دکتر معاون - سیدضیاء الدین - فرودی - ساسان - کنازبادی - تهرانی - معین - امیر جمعه - رفیعی - مجد - ایرج اسکندری - حشمتی - گله داری - مهندس پناهی - سر تیب زاده - دکتر کبان .
دیر آمدگان بی اجازه: آقایان خاکباز - فرخ - هاسری - دهقان - اریه - یور رضا - فشقانی

رأی کافی نبوده باید تصویب شود (چند نفر از نمایندگان خوانده بشود آنوقت) در جلسه پیش خوانده شد. و روی آن مذاکره هم بعمل آمده است (صحیح است) در آنهم مخالفی نیست؟ (گفته شد - خیر) آنهم تصویب شد.

۳ - بیانات آقای رئیس راجع بابراز نائز از فوت مرحوم نراقی و ختم جلسه

رئیس - برای بنده وظیفه بسیار ناگواری است که فوت مرحوم نراقی یکی از شایسته ترین همکاران خودمان را در مجلس اعلام و تأثرات خود را از این پیش آمد ناگوار که خاطر عموم آقایان نمایندگان محترم را متأسف و متأثر ساخته است بعرض مجلس شورای ملی برساند مرحوم نراقی چهل و پنج سال پیش نداشت و چون خود از خاندان قدیمی علم بود سراسر عمر کوتاه خود را نیز در راه خدمات فرهنگی و اجتماعی صرف نمود (صحیح است) پیش از اینکه به نمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شود معلم بود و بدین شغل شریف مباهات و افتخار میکرد و شاگردان بسیاری تربیت کرد که امروز بهترین یادگار او هستند و نامش راهمه بزرگی و نیکی یاد میکنند (صحیح است) پس از آنکه در دوره یازدهم نمایندگی انتخاب گشت با آنکه وظیفه اجتماعی سنگینی را بدوش گرفته بود لحظه ای از خدمات فرهنگی خود سرباز نزد علاوه بر استادی و نمایندگی عضویت شورای عالی فرهنگ را نیز داشت. در کلیه کمیسیون های فرهنگی شرکت مینمود و وزارت فرهنگ از نتایج رأی و تجارب فراوان او در کارهای آموزشی و پرورش استفاده مینمود در مجلس شورای ملی نیز عضو و مخبر کمیسیون فرهنگ بود و این همه دلبستگی و علاقه را بفرهنگ از آن جهت داشت که این مرد شریف بخوبی دریافته بود که تادرسون فرهنگی کشور پیشرفت و ترقی حاصل نشود و اساس آن بر پایه محکمی قرار نگیرد پایداری و برقراری اساس اجتماع ممکن نیست (صحیح است) و بهترین حافظ و قوی ترین پاسبان کشور فرهنگ و دانش و قوای معنوی است و تنها باین وسیله است که میتوان در برابر حوادث

سدی استوار کشیده داشت (صحیح است) مرحوم نراقی همواره یکی از مدافعین جدی و صمیمی این فکر در مجلس شورای ملی بود و نسبت بطبقه معلم که از شریفترین طبقات جامعه است توجه فراوان داشت و همواره از حقوق حقه آنان دفاع مینمود (صحیح است) اتفاقاً آخرین سخنرانی او نیز در مجلس شورای ملی راجع بهمین موضوع بود گذشته از این مرحوم نراقی در مجلس شورای ملی نیز عنصری فعال و کار آمد بود و وظایف نمایندگی خود را با کمال صمیمیت و درستی و علاقه و پشت کار انجام میداد در اظهار عقاید خود آنچه را که بصلاح کشور میدانست بی پروا و باشهامت بود با آنکه بیماری قلبی صعب العلاجی داشت و سرانجام بهمین بیماری در گذشت هیچگاه از کار تن نمیزد و در کلیه جلسات مجلس و کمیسیونها تا قدرت داشت شرکت میدجست و هدف و غایت مقصود او آن بود که مجلس شورای ملی وظایف خود را با کمال سرعت انجام دهد و در دوره سیزدهم که از طرف مجلس بعنوان ناظر اندوخته اسکناپ تعیین گشت این وظیفه را نیز با کمال دقت و مواظبت انجام میداد (صحیح است) و در قبال این همکار و رنج سر انجام جز نام نیک اندوخته نداشت و چیزی از خود بجای نگذاشت زنده جاوید ماند هر که نکو نام زیست

کز عقبش ذکر خیر زنده کنند نام را
با کمال تأسف این ضایعه را با آقایان نمایندگان و فامیل محترم تسلیت گفته آمرزش و شادی روان فقید سعید را از درگاه خداوند متعال مسئلت میکنند و بیاس احترام آن مرحوم جلسه را تعطیل و جلسه آینده را بروز دو شنبه ۱۱ دیماه ساعت ۹ صبح موکول مینماید و برای اینکه دو لایحه اختیارات اقتصادی و بودجه که در دستور است زودتر بتصویب برسد از فردا همه روز جلسات را باید تشکیل دهیم نمایندگان - صحیح است.

[جلسه چهار دقیقه پیش از ظهر ختم شد]

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی